

2023- jil yanvar-iyun ayları ushın
dáslepki maǵliwmat

**Qaraqalpaqstan Respublikası Sırtqı
ekonomikalıq baylanıs hám sawda
statistikası bólimi**

**Sırtqı ekonomikalıq baylanıs hám
sawda statistikası bólimi:**

(61) 222-67-45

Sırtqı sawda aylanısı

Mámleketimizde alıp barılıp atırğan ekonomikalıq háreketler sırt el mámleketleri menen sawda baylanıslarınıń tez pát penen ósiwine xızmet qılıp atır. Tiykarınan, mámlekettiń eksport ónimdarlıǵın asırıw boyınsha qabıl etilgen nızamları jergilikli kompaniyalarǵa sırtqı bazarlarda kóbirek tájriybe arttırıwına imkániyat jaratıp beredi. Nátiyjede olar jáhan sawdasında báseki ústinlikke iye boladı.

Respublikada bul barısında sońǵı jıllarda ámelge asırılıp atırğan eksporttı qollap quwatlaw, importtı optimallasırıw hám ulıwma alǵanda sırtqı sawda teń salmaqlılıǵın támiyinlew maqsetinde ámelge asırılǵan is-ilajlar nátiyjesinde, **2023-** jıl yanvar-iyun ayında respublikanıń sırtqı sawda aylanısı (tekstte SSA) **233,6 mln. AQSH** dollarǵa jetti hám **2022-** jıldıń yanvar-iyun aylarına salıstırǵanda **80,3 %** ti quradı.

SÍRTQÍ SAWDA AYLANÍSÍ (yanvar-iyun, mln. AQSH dollari)

Sırtqı sawda aylanısı

2023- j.: **233,6** **80,3 %**

(2022- j.: **290,9**)

Saldo

2023- j.: **34,0** (2022 j.: **73,9**)

Eksport

2023- j.: **133,8** **76,0 %**

(2022- j.: **176,1**)

Tovarlar: 133,3

Xızmetler: 0,5

Import

2023- j.: **99,8** **86,9 %**

(2022- j.: **114,8**)

Tovarlar: 90,3

Xızmetler: 9,5

Sírtqı sawda aylanbası – belgili dáwir ushın mámleket eksportı hám importı qunınıń muǵdarı esaplanadı. Tovarlardıń sırtqı sawda statistikası Ózbekstan Respublikası bajıxana aymaǵına alıp kiriw (import) yáki Ózbekstan Respublikası bajıxana aymaǵınan alıp shıǵıw (eksport) nátiyjesinde mámleket material resursları zapaslarına qosılatuǵın yáki olardan ayırıp taslanatuǵın tovarlar esabın sırtqı sawda ulıwmalıq esap sisteması tiykarında júritiledi.

SSAda eksport kólemi **133,8** mln. AQSH dollarına (**76,0** % ti) hám import kólemi **99,8** mln. AQSH dollarına (**86,9** % ǵa) jetti. Esabat dáwirinde **34,0** mln. AQSH dollari qunında minus sırtqı sawda balansı jazıp alındı.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLİKASÍ MENEN SÍRTQÍ SAWDA AYLANÍSÍ Eń JOQARÍ ÚLESKE IYE BOLǵAN MÁMLEKETLER
(2023-jil yanvar-iyun, mln. AQSH dollari)

<p>Túrkiya</p> <p>SSA – 51,0</p> <p>Eksport: 49,2 Import: 1,8</p> <p> 21,8%</p>	<p>QXR</p> <p>SSA – 51,0</p> <p>Eksport: 27,8 Import: 23,2</p> <p> 21,8%</p>	<p>Rossiya</p> <p>SSA – 34,2</p> <p>Eksport: 16,8 Import: 17,4</p> <p> 14,6%</p>	<p>Latviya</p> <p>SSA – 15,2</p> <p>Eksport: 15,1 Import: 0,1</p> <p> 6,5%</p>	<p>Qazaqstan</p> <p>SSA – 30,9</p> <p>Eksport: 13,0 Import: 17,9</p> <p> 13,2%</p>
<p>Awǵanstan</p> <p>SSA – 0,7</p> <p>Eksport: 0,7 Import: 0,0</p> <p> 0,3%</p>	<p>Estoniya</p> <p>SSA – 3,8</p> <p>Eksport: 2,7 Import: 1,1</p> <p> 1,6%</p>	<p>Tájikistan</p> <p>SSA – 0,8</p> <p>Eksport: 0,8 Import: 0,0</p> <p> 0,3%</p>	<p>Gruziya</p> <p>SSA – 1,3</p> <p>Eksport: 1,3 Import: 0,0</p> <p> 0,6%</p>	<p>Pákistan</p> <p>SSA – 0,7</p> <p>Eksport: 0,7 Import: 0,0</p> <p> 0,3%</p>

Qaraqalpaqstan Respublikası, jáhannıń 52 den artıq mámleketleri menen sawda baylanısların ámelge asırıp kelmekte. SSAnıń salmaqlı úlesi Túrkiyada (21,8 %), Qıtay Xalıq Respublikasında (21,8 %), Rossiya Federaciyasında (14,6 %), Qazaqstanda (13,2 %), Latviyada (6,5 %), Estoniyada (1,6 %) hám Gruzıyada (0,6 %) gúzetilgen.

Sonday-aq, qońsı mámleketler menen óz-ara baylanıslardı bekkemlew, mámleketlerdiń social-ekonomikalıq, sawda-sanaat hámde mádeniy salalardaǵı baylanısların rawajlandırıw boyınsha úlken isler ámelge asırılıp atırılǵanlıǵın kóriw múmkin.

UNAMLÍ SÍRTQÍ SAWDA BALANSÍ GÚZETILGEN ÚSH MÁMLEKET (2023-jil yanvar-iyun, mln. AQSH dolları)

Túrkiya – 51,0

Qıtay Xalıq Respublikası – 51,0

Rossiya Federaciyası – 34,2

Sırtqı ekonomikalıq iskerligi boyınsha 20 iri sherik-mámleketler arasınan 3 mámlekette unamlı sırtqı sawda balansı gúzetilgen, sonnan, Túrkiya, Qıtay Xalıq Respublikası hám Rossiya Federaciyası usılar qatarınan. Qalǵan mámleket penen passiv sırtqı sawda balansı saqlanıp qalmaқта.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINI IRI SHERIK MAMLEKETLER MENEN SIRTQI SAWDA AYLANISI DINAMIKASI

(yanvar-iyun, mln. AQSH dollari)

Mámleketler	2021- j.	2022- j.	2023- j.
Túrkiya	55,5	65,1	51,0
 <i>Eksport</i>	49,9	59,3	49,2
<i>Import</i>	5,6	5,8	1,8
QXR	83,1	84,7	51,0
 <i>Eksport</i>	62,2	41,9	27,8
<i>Import</i>	20,9	42,8	23,2
Rossiya Federaciyası	57,8	47,4	34,2
 <i>Eksport</i>	39,3	18,5	16,8
<i>Import</i>	18,5	28,9	17,4
Latviya	19,4	26,5	15,2
 <i>Eksport</i>	17,8	26,0	15,1
<i>Import</i>	1,6	0,5	0,1
Qazaqstan	30,8	24,2	30,9
 <i>Eksport</i>	19,6	12,7	13,0
<i>Import</i>	11,2	11,5	17,9
Estoniya	0,5	0,7	3,8
 <i>Eksport</i>	0,5	-	2,7
<i>Import</i>	0,0	0,7	1,1
Gruziya	1,2	1,9	1,3
 <i>Eksport</i>	1,2	1,8	1,3
<i>Import</i>	-	0,1	0,0
Tájikistan	2,1	0,4	0,8
 <i>Eksport</i>	2,1	0,4	0,8
<i>Import</i>	-	-	-
Awғанstan	2,4	2,9	0,7
 <i>Eksport</i>	2,4	2,9	0,7
<i>Import</i>	-	-	0,0
Pákistan	1,6	0,2	0,7
 <i>Eksport</i>	1,4	0,0	0,7
<i>Import</i>	0,2	0,2	-

Mámleketler		2021- j.	2022- j.	2023- j.
	Fransiya	1,8	1,2	0,7
	<i>Eksport</i>	1,2	1,0	0,6
	<i>Import</i>	0,6	0,2	0,1
	Niderlandiya	1,4	0,5	0,8
	<i>Eksport</i>	0,2	-	0,5
	<i>Import</i>	1,2	0,5	0,3
	Litva	2,7	2,6	1,5
	<i>Eksport</i>	2,2	0,0	0,5
	<i>Import</i>	0,5	2,6	1,0
	Koreya Respublikasi	11,3	7,8	7,6
	<i>Eksport</i>	1,9	1,0	0,4
	<i>Import</i>	9,4	6,8	7,2
	Polsha	0,8	0,7	0,6
	<i>Eksport</i>	0,1	0,0	0,4
	<i>Import</i>	0,7	0,7	0,2
	Tayland	0,2	0,1	0,3
	<i>Eksport</i>	0,2	0,1	0,3
	<i>Import</i>	-	-	-
	Portugaliya	0,1	0,3	0,3
	<i>Eksport</i>	0,1	0,3	0,3
	<i>Import</i>	-	-	-
	Túrkménstan	1,7	1,2	0,9
	<i>Eksport</i>	0,5	0,6	0,2
	<i>Import</i>	1,2	0,6	0,7
	Iran	2,8	1,2	0,6
	<i>Eksport</i>	1,4	0,6	0,2
	<i>Import</i>	1,4	0,6	0,4
	Germaniya	5,4	1,1	3,0
	<i>Eksport</i>	0,4	0,3	0,2
	<i>Import</i>	5,0	0,8	2,8

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASI AYMAQLAR KESIMINDE SÍRTQÍ SAWDA AYLANÍSÍ (2023- jil yanvar-iyun)*

	Mln AQSH dollari	Ósim pátleri, % te	úlesi, % te
Qaraqalpaqstan Respublikası	233,6	80,3	100,0
Nókis q.	125,7	73,8	53,8
<i>rayonlar:</i>			
Ámiwdárya	10,2	212,0	4,4
Beruniy	5,8	44,6	2,5
Bozataw	0,8	102,9	0,3
Qaraózek	5,7	24,1	2,4
Kegeyli	3,5	68,1	1,5
Qońırat	6,8	165,6	2,9
Qanlıkól	9,6	139,8	4,1
Moynaq	12,3	79,9	5,3
Nókis	4,1	187,0	1,8
Taqiyatas	9,6	79,9	4,1
Taxtakópir	0,5	36,7	0,2
Tórtkúl	16,3	99,1	7,0
Xojeli	6,3	179,4	2,7
Shımbay	8,3	196,5	3,5
Shomanay	2,6	752,6	1,1
Ellikqala	5,4	78,8	2,3

Eń joqari kólem,
mln. AQSH dollari

Eń joqari kólem,
mln. AQSH dollari

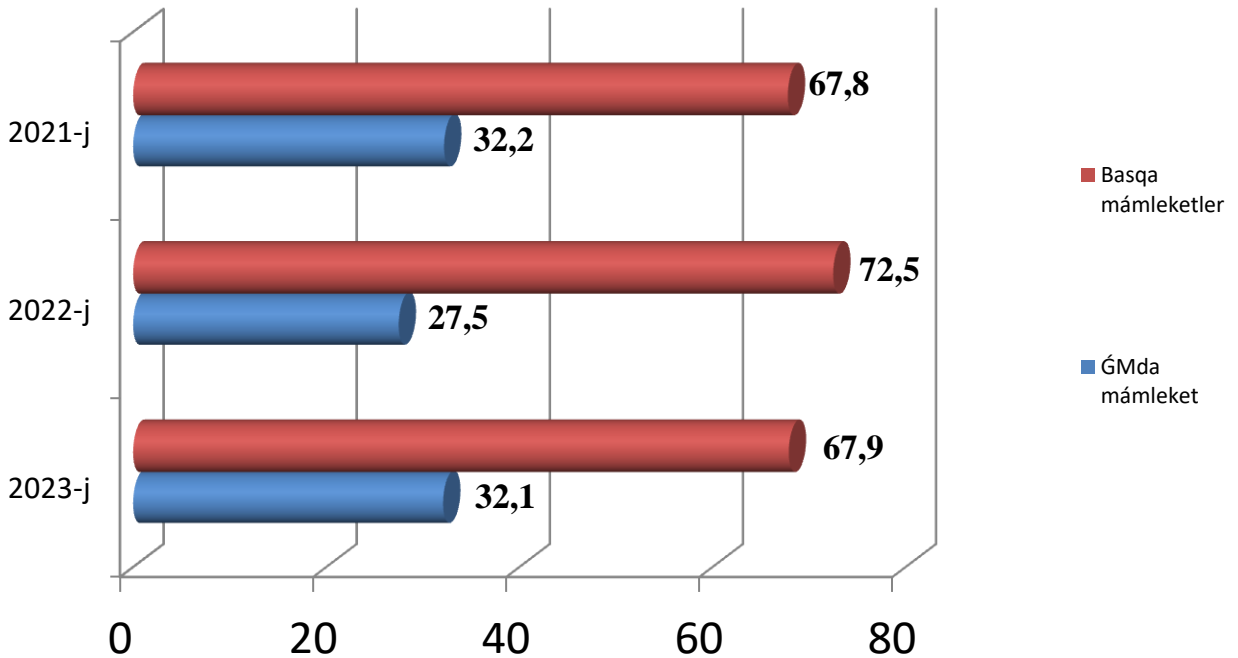
Respublika sırtqı sawda aylanısı quramındaǵı eń joqarǵı úlesin Nókis qalası **73,8 %** úlesi menen **125,7** mln. AQSH dolların, eń tómen úlesin ese Taxtakópirde **36,7 %** úles penen **0,5** mln. AQSH dollardı quradı.

* Tábiyiy gaz hám elektr energiyasın jetkerip beriw , sol qatarında, arnawlı eksport boyınsha rásmiy statistik maǵlıwmatlar , Qaraqalpaqstan Respublikası qala hám rayonlar boyınsha bólistirilmegen.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŇ SIRTQI SAWDA AYLANISINDA GMDA MAMLEKETLERI HAM BASQA MAMLEKETLERDIŇ KOLEMLERI DINAMIKASI

(yanvar-iyun, mln. AQSH dollari, úlesi, % te)

2023-jildiŇ yanvar-iyun aylarında, sirtqı sawda aylanısında GMDA mámleketleriniŇ úlesi 32,1 % ti qurap, 2022- jılğa salıstırğanda sirtqı sawda aylanısındağı úlesi 93,8 % ti quradı.

QaraqalpaqstanniŇ basqa sirt el mámleketleriniŇ SSA sı 2023- jildiŇ yanvar-iyun aylarında 2022- jildiŇ usı dáwirine salıstırğanda 75,2 % ke hám jámi SSA dağı úlesi 67,9 % ti quradı.

Qaraqalpaqstan Respublikasınıń ĞMDA mámleketleri menen birge sırtqı sawda aylanısı 2023- jil yanvar-iyun kórsetkishlerine ko're, **233,6** mln. AQSH dolların quradı. Sonday-aq eksport **133,8** mln. AQSH dollarǵa jetken bolsa, import **99,8** mln. AQSH dolların quradı.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŃ ĞMDA MAMLEKETLERI HÁM SIRTQÍ SAWDA AYLANI (2023- jil yanvar-iyun, mln. AQSH dollari)

Rossiya

TSA – 34,2
Eksport – 16,8
Import – 17,4

Qazaqstan

TSA – 30,9
Eksport – 13,0
Import – 17,9

Qırǵız Respublikası

TSA – 2,4
Eksport – 0,2
Import – 2,2

Belarus

TSA – 5,3
Eksport – 0,1
Import – 5,2

Tájikstan

TSA – 0,8
Eksport – 0,8
Import – 0,0

Ukraina

TSA – 0,3
Eksport – 0,2
Import – 0,1

Türkmenstan

TSA – 0,9
Eksport – 0,2
Import – 0,7

Qaraqalpaqstan Respublikasınıń ĞMDA mámleketleri menen birge sırtqı sawda aylanısınıń eń joqarǵı kólemi Rossiya Federaciyası **34,2 mln**, Qazaqstan **30,9 mln** hamda **Belarus 5,3 mln** mámleketlerine tuwra keldi.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINI EKSPORTI

Xalıq aralıq ekonomikalıq baylanıslardıń rawajlanıwı eksporttıń turaqlı ósiwine járdem beredi hám bul óz nábwetinde belgili nátiyjelerge erisiw ushın imkaniyat jaratadı. Mámlekettiń eksport ónimdarlıgıń asırıw, eksporttı mámleket tárepinen qollap- quwatlaw, eksportqa tán ónimler nomenklaturasın keńeytiw maqsetinde ámelge asırılğan is-ilajlar nátiyjesinde eksportyorlar sanı **132** ға jetti hám olar tárepinen **133,8** mln. AQSH dolları (*namonetar altınnan tısqarı*) qunındağı (*2022- jıldıń mas dáwirine salıstırǵanda 76,0 % ti quradı*) tovar va xızmetler eksport qılınıwı támiyinlendi.

XSST* BOYINSHA EKSPORTINI QURAMI (2023- jil yanvar-iyun úlesi % te)

 <p>6,9</p> <p>1. Aزیق-awqat ónimleri hám tiri haywanlar</p>	 <p>0,0</p> <p>5. Haywanlar hám ósimlikler mayları, maylar hám mumlar</p>	 <p>0,3</p> <p>9. Hár qıylı tayar buyımlar</p>
 <p>0,0</p> <p>2. Ishimlikler hám temeki</p>	 <p>64,5</p> <p>6. Ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen ónimler</p>	 <p>0,0</p> <p>10. Basqa tavarlar</p>
 <p>11,8</p> <p>3. Aزیق-awqatlıq emes shiyki zat, janlıǵıdan tısqarı</p>	 <p>16,1</p> <p>7. Klassifikaciyalanǵan sanaat tovarları</p>	 <p>0,4</p> <p>12. Xızmetler</p>
 <p>0,0</p> <p>4. Mineral janlıǵı, maylaw mayları hám usıǵan uqsas materiallar</p>	 <p>0,0</p> <p>8. Mashinalar hám transport ásbap-úskeneleri</p>	

Qaraqalpaqstan Respublikasında tovarlar sırtqı sawdası statistikalıq kórsetkishlerin júzege keltiriwde , Sırtqı ekonoomikalıq háreket tovar nomenklaturası (**keyingi orınlarda TIF TN**) menen birgelikte , Birlesken Milletler shólkeminiń Xalıq aralıq standartlastırılǵan sawda (**keyingi orınlarda – XSST**) isletiledii. Bu óz nábwetinde analiz qılıw maqsetlerinde eksport hám import qılınatuǵın tovarlardı 10 dana úlken bólimlerge gruppalam ushın imkan beredi. Tovarlardı **XSST** boyınsha kodlastırıw , **TIF TN** hám **XSST** ortasında ótiw ótish gıttleri járdeminde ámelge asırıladi.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINI XSSK BOYINSHA EKSPORT QURAMI (yanvar-iyun, jillar kesiminde)

XSST qurami	Mln. AQSH dollari		Ósim páti, % te		Uliwma kólemge salıstırǵanda, % te	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Jám eksport	176,1	133,8	79,8	76,0	100,0	100,0
<i>shu jumladan:</i>						
Azıq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar	9,6	9,2	98,2	96,1	5,5	6,9
Ishimlikler hám temeki	-	-	-	-	-	-
Azıq-awqatlıq emes shiyki zat, janılıǵıdan tısqarı	15,5	15,8	60,7	101,8	8,8	11,8
Mineral janılıǵı, maylaw mayları hám usıǵan uqsas materiallar	-	-	-	-	-	-
Haywanlar hám ósimlikler mayları, maylar hám mumlar	-	-	-	-	-	-
Ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler	128,1	86,3	81,7	67,4	72,7	64,5
Sanaat tovarları	19,4	21,5	75,7	110,9	11,0	16,1
Mashinalar hám transport ásbap-úskeneleri	0,0	0,0	478,3	11,8	0,0	0,0
Hár qıylı tayar buyımlar	1,0	0,4	408,6	42,2	0,6	0,3
Xızmetler	2,5	0,5	166,0	21,1	1,4	0,4

Eksport quramında tovarlar úlesi **99,3 %** ti qurap, olar tiykarınan ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler (**64,5 %**), sanaat tovarları (**16,1 %**) hám azıq-awqatlıq emes shiyki zat, janılıǵıdan tısqarı (**11,8 %**) Azıq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar (**6,9 %**) úlesine tuwra kelmekte.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŃ XSST BÓLIMI BOYINSHA AYIRIM ÓNIMLER EKSPORTINIŃ QURAMI (2023- jil yanvar-iyun)

XSSK bólimi atı	Mln. AQSH dolları	2022-jıldıń sáykes dawirine salıstırǵanda, % te
Azıq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar		
Palız hám miyweler	8 397,6	125,1
Dánli eginler hám olardan tayarlanǵan ónimler	594,7	22,1
Sheker, shekerden tayarlanǵan ónimler hám bal	7,4	29,1
Kofe, shay, kakao, dámbegishler hám olardan tayarlanǵan ónimler	154,5	93,8
Ishimlikler hám temeki		
Ishimlikler	-	-
Azıq-awqatlıq emes shiyki zat, janılıǵıdan tısqari		
May alınatuǵın tuqımlar hám miyweler	21,7	25,1
Zamariq hám aǵash	12 023,7	84,6
Toqımashılıq talaları hám olardıń shıǵındıları	1558,8	184,3
Tóginler ushın shiyki zat hám mineral shiyki zat (kómir, neft hám qımbat bahalı taslardan tısqari)	656,6	187,2
Mineral janılıǵı, maylaw mayları hám usıǵan uqsas materiallar		
Neft hám neft ónimleri hám usıǵan uqsas materiallar	-	-
Haywanlar hám ósimlikler mayları, maylar hám mumlar		
Ósimlik mayları (qam, tazalanǵan yaki frakciyalanǵan)		
Ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler		
Organikalıq emes ximiyalıq zatlar	233,9	210,3
Birlemshi formadaǵı plastmassalar	85 835,9	67,4
Efir mayları, rezinoidlar hám parfyumeriyalıq zatlar; hájjetxana preparatları, polirovkalaw hám juwıw quralları	73,0	81,3
Basqa jerde klassifikaciyanbaǵan ximiyalıq materiallar hám ónimler	132,9	25,1

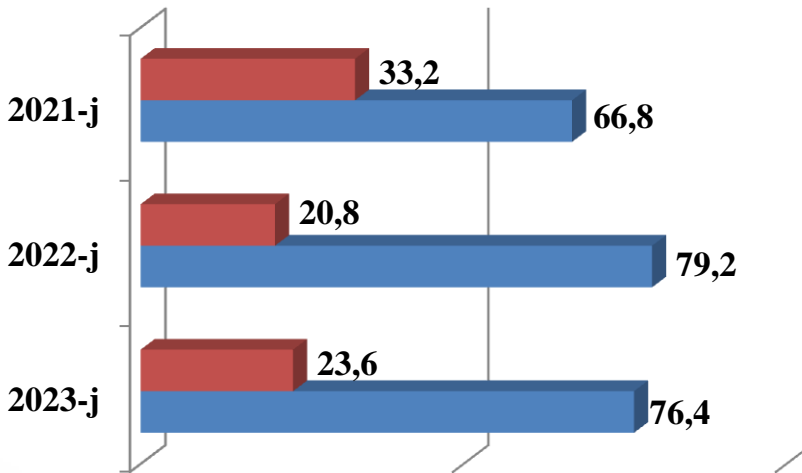
XSSK bólimi ati	Mln. AQSH dollari	2022-jıldıń sáykes dawirine salıstırǵanda, % te
Sanaat tovarları		
Probka hám terekten tayarlanǵan buyımlar (mebelden tısqarı)	1 223,1	57,4 b
Toqımashılıq iyirilgen jibi, gezlemeler, tayar buyımlar hám usıǵan uqsas ónimler	19 985,4	111,1
Shoyın hám polat	-	-
Basqa tártiptegi metall bolmaǵan minerallardan alınǵan ónimler	329,6	27,5
Mashinalar hám transport ásbap-úskeneleri		
Sanaat ushın arnawlı bolmaǵan mashinalar hám olardıń detalları		
Energiya generatorı mashinaları hám ásbap-úskeneler		
Arnawlı bo'limler ushın arnawlı mólsherlangen mashinalar	2,8	22,4
Hár qıylı tayar buyımlar		
Kiyim-kenshekler hám kiyim-kenshek buyımları	357,8	44,5
Hár qıylı tayar buyımlar	24,7	49,7
Ayaq kiyim	-	-
Basqa túrdegi arnawlı, ilimiy baqlaw ásbabları hám apparaturalar	51,0	30,8

Qaraqalpaqstanıń sırtqı sawda statistikasıda sherik mámleketlerge tómendegiler kiredi: alıp kırıwde - tovarlar keliip shıqqan mámleket , eger keliip shıqqan mámleket anıq emes bolsa, shıǵıp ketken jibergen mámleket. Alıp shıǵıwda-tovarlar jiberiletuǵın mámleket esaplanadı.

2023-jıldıń yanvar-iyun ayları ĞMDA mámleketlerine **31,5** mln. AQSH dolları qunındaǵı tovar hám xızmetler eksport qılınıp , jámi eksporttıń **86,1** % in quradı.

ĞMDA HÁM BASQA MÁMLEKETLERGE TOVAR HÁM XÍZMETLER EKSPORTÍ KÓLEMLERİ DINAMİKASÍ

(yanvar-iyun, úlesi, % te

■ ĞMD mámleketler
■ Basqa mámleketler

2023- jıldıń yanvar-iyun aylarında, sırtqı sawda aylanısında tovar hám xızmetler eksportı boyınsha tiykarǵı sherik quramında Túrkiya Qıtay Xalıq Respublikası Rossiya Federaciyası, Qazaqstan, Latviya hám Gruzıya mámleketler bolıp. Olardıń jámi eksporttaǵı úlesi 94,5 procentti quramaqta.

RESPUBLIKA EKSPORTÍDA TIYKARǴÍ SHERIK MÁMLEKETLERDÍŇ ÚLESİ (2023- jil yanvar-iyun, % te)

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASÍNÍN TIYKARGÍ SHERIK MÁMLEKET-LERGE ÁMELGE ASÍRĞAN EKSPORTÍ KÓLEMI HÁM ÓSIM PÁTLERI *(yanvar-iyun, jillar kesiminde)*

Mámleketler	Mıń. AQSH dollari		Ósim pátleri, % te		Orni	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Túrkiya	59274,3	49167,2	118,9	82,9	1	1
Qıtay Xalıq Respublikası	41857,0	27791,5	67,3	66,4	2	2
Rossiya	18542,9	16756,3	47,2	90,4	4	3
Latviya	26020,3	15088,7	146,6	58,0	3	4
Qazaqstan	12671,0	13047,3	64,6	103,0	5	5
Estoniya		2743,5				6
Gruziya	1787,0	1324,2	153,9	74,1	9	7
Tájikstan	409,6	821,7	19,9	200,6	16	8
Awғанstan	2871,0	675,1	119,8	23,5	6	9
Birlesken patshalıq	2845,7	671,7	269,6	23,6	7	10
Pákstan	10,7	664,1	0,8	6201,5	34	11
Fransiya	1036,9	601,6	83,6	58,0	11	12
Niderlandiya		516,8				13
Litva	0,0	474,8	0,0	2867206,9	40	14
Koreya Respublikası	996,5	449,4	52,7	45,1	12	15
Polsha	27,0	393,9	24,0	1459,8	32	16
Tayland	118,1	302,4	71,9	256,1	24	17
Portugaliya	251,5	284,4	256,5	113,1	17	18
Turkmanstan	571,9	240,2	117,7	42,0	15	19
Iran	576,1	234,6	40,2	40,7	14	20

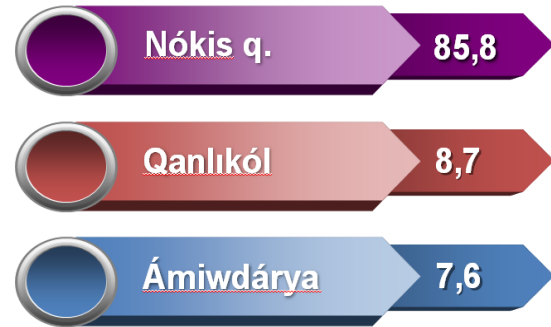

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŃ RAYONLAR KESIMINDE EKSPORTI

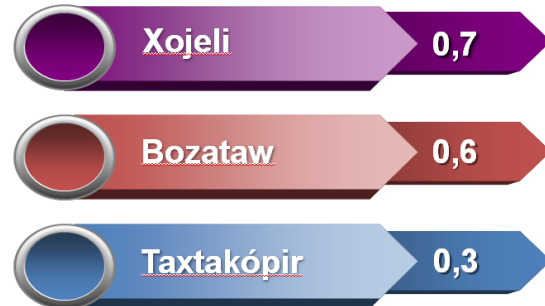
(2023- jil yanvar-iyun)*

	Mln. AQSH dollari	Ósim pátleri, % te	Úlesi, % da
Qaraqalpaqstan Respublikası	133,8	76,0	100,0
Nókis q.	85,8	66,0	64,1
<i>hududlar:</i>			
Ámiwdárya	7,6	208,6	5,7
Beruniy	3,5	49,1	2,6
Bozataw	0,6	114,5	0,5
Qaraózek	0,7	99,4	0,5
Kegeyli	2,8	79,5	2,1
Qońırat	3,0	294,1	2,2
Qanlıkól	8,7	129,9	6,5
Moynaq	3,3	91,2	2,5
Nókis	2,3	182,2	1,7
Taqiyatas	1,7	48,1	1,3
Taxtakópir	0,3	24,7	0,2
Tórtkúl	2,6	69,9	1,9
Xojeli	0,7	57,6	0,5
Shımbay	3,5	127,2	2,6
Shomanay	2,6	745,8	1,9
Ellikqala	4,2	79,5	3,1

Eń joqarǵı kólemi, mln. AQSH dollari

Eń joqarǵı kólemi, mln. AQSH dollari

Respublika eksportı quramında eń joqarǵı úlesi Nókis qalası **66,0 %** i **85,8** mln. AQSH dolların, eń tómen úlesin Taxtakópir rayonı **24,7 %** i **0,3** mln. AQSH dolların quradı.

* Tábiyiy gaz hám eklektr energiyasın jetkerip beriw , sonıńday –aq arnawlı eksport hám saparlar boyınsha rásmiy statistik maǵlıwmatlar, Qaraqalpaqstan Respublikası rayon hám qalalar boyınsha bólistirilmegeń.

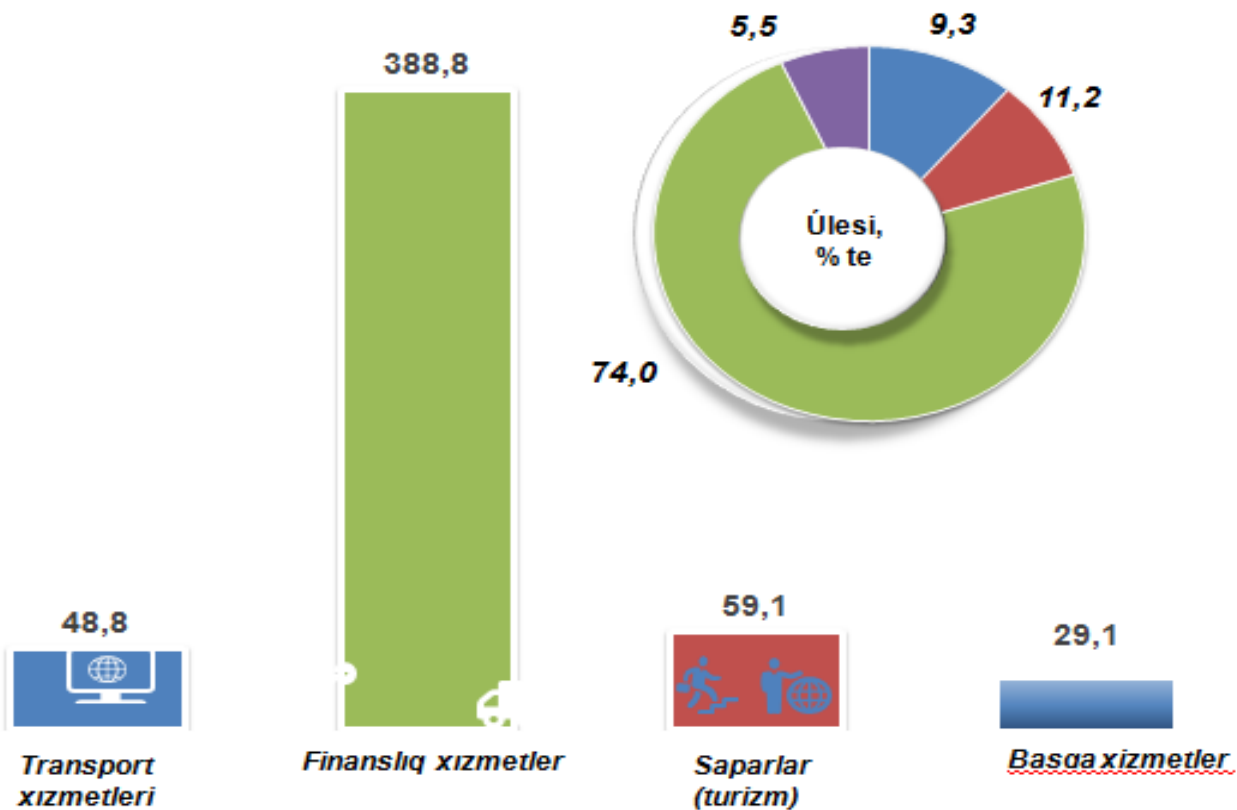

Mámleketimizde jańa islep shıǵarıw texnologiyaları hám zamanagóy úskenelerden keń paydalanıw, tarawda sapa menejmenti sistemasınıń ámeldegi yetilishi nátiyjesinde miynet ónimligin asırıwǵa xızmet etip atır. Bul, óz gezeginde, tayın ónimlerge jáhán bazarlarında óz ornın tabıw imkaniyatın beredi.

XÍZMETLER EKSPORTÍ QURAMÍ

(2023- jil yanvar-iyun, úlesi, % te)

Xızmetler eksportı kólemi 525,8 mlrd AQSh dolların yaki jámi eksport kóleminiń 0,4 % in qurap, 2022- jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda 21,1 % ke kóbeygenligi gúzetildi. Xızmetler eksportı quramınıń tiykarǵı úlesi finanslıq xızmetler (74,0 %), saparlár (turizm) (11,2 %) hámde transport (9,3 %) úlesine tuwra kelgen.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŇ IMPORTI

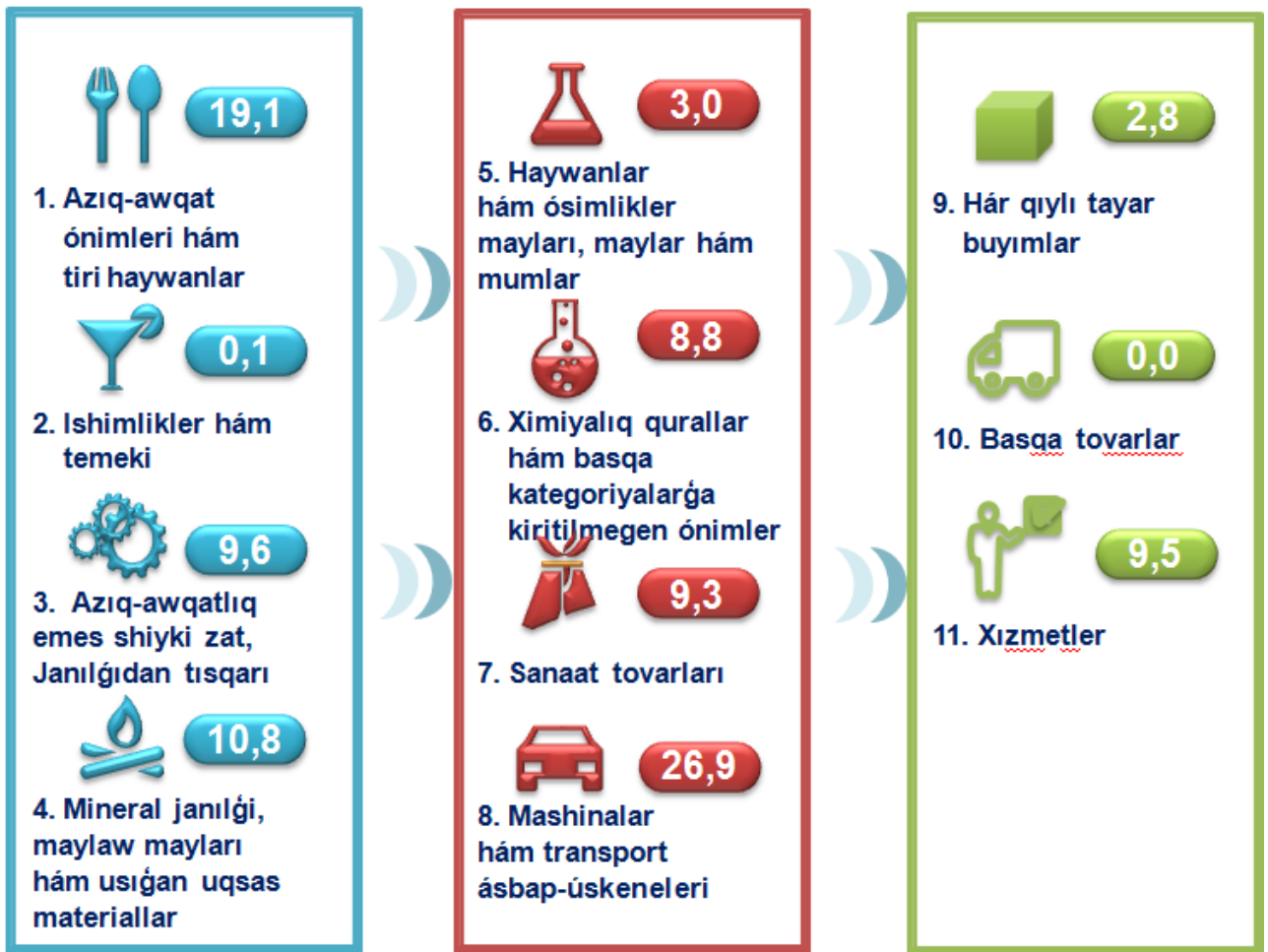

2023- jıldıń yanvar-iyun aylarında import kólemi 99,8 mln. AQSh dolların hám 2022- jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda 86,9 % ti quradı. Import quramında eń úlken úles, mashinalar hám transport ásbap-úskeneleri (26,9 %), sanaat ónimleri (9,3 %) hámde ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler (8,8 %) esabına tuwra keldi.

XSSK BÓLIMI BOYINSHA IMPORT QURAMI

(2023- jil yanvar-iyun, úlesi, % te)

Tovarlar importı dinamikası analizine tiykar, 2023- jıldıń yanvar-iyun aylarında import qılınǵan tovarlar kólemi, ótken jıldıń mas dáwirine salıstırǵanda 99,8 % ti quradı. Xızmetler importı bolsa 9,5 mln. AQSh dollarǵa jetti.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINI XSSK BOLIMI BOYINSHA IMPORT QURAMI (yanvar-iyun, jillar kesiminde)

XSSK bólimi	Mln. AQSH dollari		Ósim pátleri, % te		Ullwma kólemge salıstırǵanda, % te	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Jámi import	114,8	99,8	102,8	86,9	100,0	100,0
<i>sonıń ishinde:</i>						
Azıq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar	14,9	19,1	104,6	128,4	13,0	19,1
Ishimlikler hám temeki	-	-	-	-	-	-
Azıq-awqatlıq emes shiyki zat, janılıǵıdan tısqarı	9,7	9,6	142,7	99,0	8,4	9,6
Mineral janılıǵı, maylaw mayları hám usıǵan uqsas materiallar	8,9	10,8	98,5	121,3	7,7	10,8
Haywanlar hám ósimlikler mayları, maylar hám mumlar	3,3	3,0	91,3	90,9	2,9	3,0
Ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler	13,3	8,8	103,1	66,2	11,6	8,8
Sanaat tovarları	12,9	9,3	173,0	71,7	11,3	9,3
Mashinalar hám transport ásbap-úskenederi	45,6	26,8	93,1	58,8	39,8	26,9
Hár qıylı tayar buyımlar	1,9	2,8	53,4	149,4	1,6	2,8
Xızmetler	4,3	9,5	83,8	222,7	3,7	9,5

XSSK BOYINSHA IMPORT QILINGAN AYIRIM TURDEGI ONIMLER QURAMI (2023- jil yanvar-iyun)

XSSK bólimi atı	Mln. AQSH dolları	2022- jilga salıstırğan da, % te
Aziq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar		
Tiri haywanlar	355,9	15,4
Gósh hám gósh ónimleri	533,2	410,8
Kofe, shay, kakao, dámlawshiler hám olardan tayarlangan ónimler	708,6	114,1
Dánli eginler hám olardan tayarlangan ónimler	15 038,2	148,8
Ishimlikler hám temekil		
Ishimlikler	128,8	12,9 b
Aziq-awqatlıq emes shiyki zat, janılıđan tısqari		
Probka hám ađash-taxtalar	8 935,2	94,7
Haywanlar hám ósimliklerden kelip shıqqan shiyki zat materialları	564,8	92,4
Mineral janılıđı, maylaw mayları hám usıđan uqsas materiallar		
Neft hám neft ónimleri hám usıđan uqsas materiallar	8 733,4	120,5
Kómir, koks hám briketler	2 018,0	124,6
Hayvon va o'simliklar moyları (yog'lari), yog'lar va mumlar		
Ósimlik mayları	3 015,9	90,9
Haywan hám ósimlik mayları	-	-
Ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarđa kiritilmegen usıđan uqsas ónimler		
Organikalıq ximiya zatları	2 549,0	59,4
Ximiyalıq materiallar hám ónimler	566,9	107,8
Birlemshi formadađı plastmassalar	5 252,9	75,0
Organikalıq emes ximiyalıq zatlar	79,4	81,1

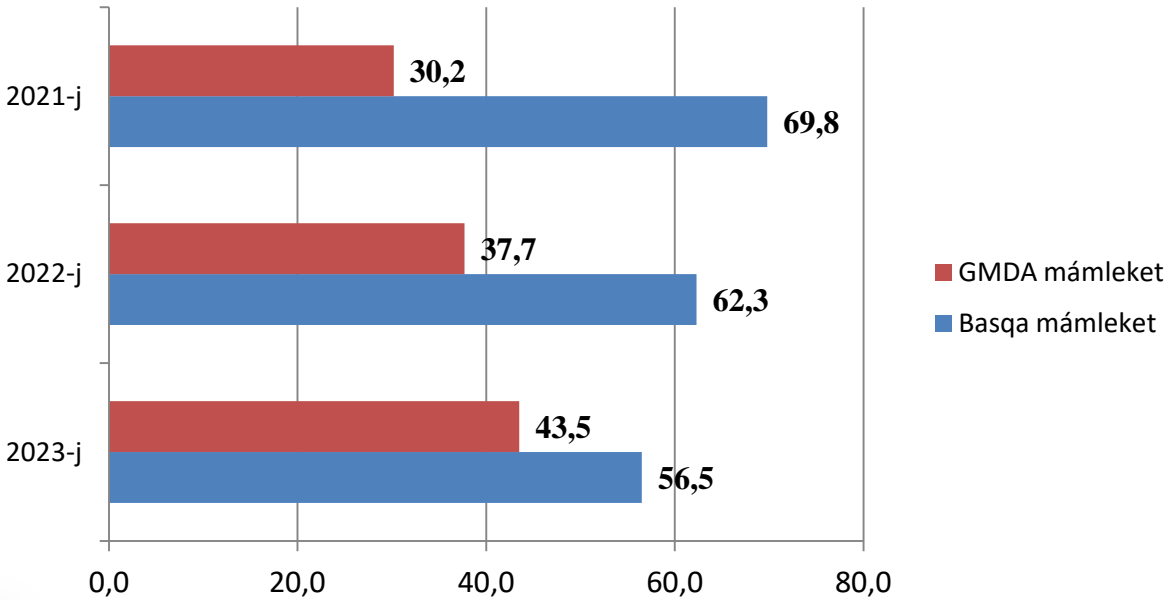
XSSK bólimi atı	Mln. AQSH dolları	2022- jilga salıstırǵanda, % te
Sanaat tovarları		
Rezina buyımları	509,0	330,9
Metallardan tayarlanǵan buyımlar	7 208,6	68,8
Shoyın hám polat	276,8	21,3
Qaǵaz, kardon hám terekten tayarlanǵan buyımlar (mebelden tısqarı)	9,3	155,0
Mashinalar hám transport ásbap-úskenerleri		
Anıq tarawlar ushın arnawlı móljellengen mashinalar	2 610,7	92,7
Anıq tarawlar ushın arnawlı móljellengen mashinalar	16 163,7	46,8
Sanaat ushın arnawlı bolmaǵan mashinalar hám ásbap-úskenerler hám olardıń detalları	5 228,4	84,3
Elektr mashinaları, apparatlar, ásbaplar hám olardıń elektr bólekleri	1 298,9	97,9
Hár qıylı tayar buyımlar		
Arnawlı, ilimiy hám qadaǵalaw ásbapları hám apparatları	2 194,5	233,3
Hár qıylı tayar buyımlar	259,6	37,2
Bloklı imaratlar, suw ótkiziw, kanalizaciya, ısıtıw hám jaqtılandırıw úskenerleri ushın armatura hám bekkemlew tovarları	240,0	117,5
Mebel hám onıń bólekleri, jatarjay buyımları, matraslar, matraslar ushın tirgekler, kópshikler hám usıǵan uqsas tigilgen mebel	68,0	211,2

2023- jil yanvar-iyun juvmağına kóre ĞMDA mámleketlerinde import úlesi **43,5 %** i qurap, 2022- jılğa salıstırğanda **0,2 %** i quradı.

ĞMDA HÁM BASQA SÍRT EL MÁMLEKETLERINEN TOVAR HÁM XÍZMETLER IMPORTÍ KÓLEMLERİ DINAMİKASÍ

(yanvar-iyun, úlesi, % te)

2023- jil yanvar-iyun aylarında Qaraqalpaqstan Respublikasınıń 38 mámlekettiń tovar hám xızmetler importın ámelge asırdı. Iri sherik-mámleketler (QXR, Rossiya, Qazaqstan, Shveciya, Koreya Respublikası, Belarus va Germaniya) jámi importıń **83,7 %** i quradı.

RESPUBLIKA IMPORTÍNDA TIYKARĞÍ SHERIK MÁMLEKETLERDİŇ ÚLESİ (2023- jil yanvar-iyun, % te)

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINI SHERIK MAMLEKETLERDEN AMELGE ASIRGAN IMPORT KOLEMI HAM OSIM PATLERI (yanvar-iyun, jillar kesiminde)

Mámleketler	Mln. AQSH dollari		Ósim pátleri, % te		Ulıwma kólemge salıstırǵandaǵı, orni	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
QXR	42786,9	23195,3	204,9	54,2	1	1
Qazaqstan	11522,9	17850,7	103,1	154,9	3	2
Rossiya	28895,2	17357,6	155,8	60,1	2	3
Koreya Respublikası	6778,5	7187,1	72,2	106,0	4	4
BBA	2905,7	5864,1	94,1	201,8	6	5
Belarus	453,4	5179,4	102,1	1142,3	19	6
Shveciya	9,1	3979,1	0,1	43774,8	38	7
Germaniya	798,7	2759,2	15,9	345,5	11	8
Qatar	161,0	2714,8		1686,2	27	9
Qirǵız Respublikası	1703,6	2226,6	89,3	130,7	9	10
Turkiya	5797,4	1766,9	104,3	30,5	5	11
Estoniya	693,6	1085,9	1669,8	156,6	13	12
Birlesken patshalıq	1707,6	1039,4	372,3	60,9	8	13
Litva	2593,7	959,0	482,4	37,0	7	14
Yaponiya	972,6	935,1	605,1	96,1	10	15
Shvecariya	219,9	913,7	33,0	415,5	25	16
Túrkménstan	638,6	728,7	55,3	114,1	16	17
AQSH	409,3	657,2	224,0	160,6	22	18
Bolgariya	353,5	471,8	108,7	133,5	23	19
Italiya	275,0	428,8	211,4	155,9		20

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŃ RAYONLAR KESIMINDE IMPORTI (2023- jil yanvar-iyun)

	Mln. AQSH dolları	Ósim pátleri, % te	Ulesi, % te
Qaraqalpaqıstan Respublikası	99,8	86,9	100,0
Nókis q.	39,9	99,3	40,0
<i>rayonlar:</i>			
Ámiwdárya	2,6	222,4	2,6
Beruniy	2,3	39,1	2,3
Bozataw	0,2	77,9	0,2
Qaraózek	5,0	21,8	5,0
Kegeyli	0,7	43,8	0,7
Qońırat	3,8	123,4	3,8
Qanlıkól	0,9	487,6	0,9
Moynaq	9,0	76,4	9,0
Nókis	1,8	193,4	1,8
Taqıyatas	7,9	93,3	7,9
Taxtakópir	0,2	179,9	0,2
Tórtkúl	13,7	107,6	13,7
Xojeli	5,6	240,7	5,7
Shımbay	4,8	323,7	4,8
Shomanay	0,0	2 020,4	0,0
Ellikqala	1,2	76,5	1,2

Eń joqarı kólem,
mln. AQSH dolları

Nókis q.

39,9

Tórtkúl

13,7

Moynaq

9,0

Eń joqarı kólem,
mln. AQSH dolları

Bozataw

0,2

Taxtakópir

0,2

Shomanay

0,0

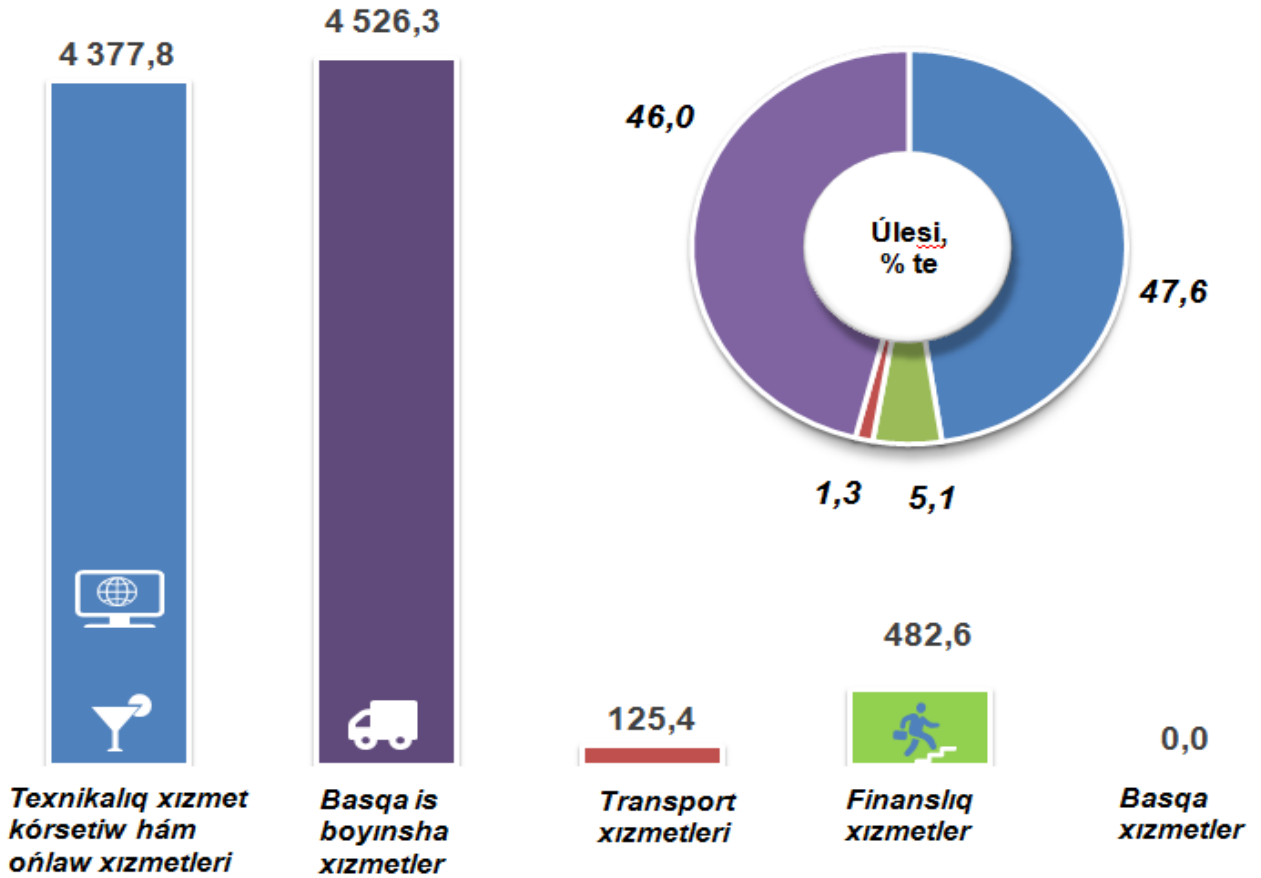
Respublika importi quramında eń joqarı úlesi Nókis q. **40,0 %** i **39,9** mln. AQSH dolların, eń tómen úlesin Bozataw rayonı **77,9 %** i **0,0** mln. AQSH dolların quradı.

XÍZMETLER IMPORTÍ QURAMÍ

(2023- jil yanvar-iyun, úlesi, % te)

2023- jıldıń yanvar-iyun ayları juwmaǵı menen xızmetler importı kólemi 9 512,1 mlń AQSh dolların yaqı jámi import kóleminiń 9,5 % in quradı hám ótken jılǵa salıstırǵanda 22,7 % ke kóbeydi. Xızmetler importı quramınıń tiykarǵı úlesi texnikaliq xızmet kórsetiw hám oñlaw xızmetleri (47,6 %), basqa is boyınsha xızmetler (46,0 %), finansliq xızmetler (5,1 %), transport xızmetleri (1,3 %) den ibarat boldı.